)e jaar — N° 100 Woensdag 18 December 1913

inte Tongeren
OLLÉE, uit-
igenaar van dit
RIJDER ver-
woensdags en
g.
dingen van brie-
of aankondigin
eten franco
orden aan den
Groote-Markt,
, Tongeren.
oon N° 12

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement
2 maal per week 4 fr. 's jaar
1 » » 3 fr.
Een blad afzonderlijk centiemen.
De abonnementen vooraf betaalbaar
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, voorrissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

en de schoolwet.

eralen hebben zondag nog
roote betooging gehouden te
tegen de nieuwe schoolwet
noeveelste dat het nu al is
wij niet zeggen, zegt het
blad.
zij reeds ten volle hebben
dat zij het volk niet kunnen
ijgen om tegen de schoolwet
men, hadden zij 't nu anders
rd gelegd : het was nu eene
g voor liberale gekozenen :
den, senators, burgemeesters,
eraadsleden, schepenen, enz.
opten dat deze ten minste
moeite waard zouden achten
ar Brussel te gaan om te
lat zij tegen de nieuwe school-
.
egt dat er 2350 liberale geko-
inne bijtreding hadden ge-
't is mogelijk, maar er waren
alf zooveel ; men had 1000
vlaggen aangemeld ; er
r 600, waaronder veel splin-
ve, die schenen opzettelijk
e betooging gemaakt te zijn.
oet had 27 minuten noodig
bij te trekken, er waren soms
uimten van 20 tot 40 meters,
nen met heel breed te zijn,
al deelnemers op 3500 mag
, daarin begrepen zes muziek-
.
egt genoeg dat deze betooging
sch is geweest gelijk al de
betooging waren dus al de
ne liberale kopstukken ; —
heeren tegen de nieuwe
vet zijn, daarvan zijn wij en
n overtuigd ; wij zijn even
rd dat de blauwe kopstukken
d: moeite ontzien hebben
ussel te komen, even sterk
e schoolwet zijn gekant, maar
t het paard niet gebonden
estie is of het volk, de massa,
bepaald de massa die zich
r dadig met politiek bezig
oor of tegen die schoolwet is.
alen en socialisten hebben al
wat zij maar kunnen om te
elooven dat de nieuwe school-
herstelbare rampen over Bel-
doen losbreken.
ebben geene moeite gespaard
n als leugens.
bu, de geuzen van beide tinten
bekennen, dat zij er niet in
zijn de minste beweging tegen
uwe schoolwet onder de bevol-
doen ontstaan.
oonlijk rekenen de betoogers
nieuwsgierigen mede, welke
orbijtrekken van stoeten bij-
ag was het getal nieuwsgie-
bijzonder mager ; in sommige
geen enkele toeschouwer ; in
de straten eene rij of drij, maar
nkel teeken van geestdrift of
ing.
e betooging heeft de heer Max,
meester van Brussel, eene rede-
g uitgesproken op het stadhuis
ssel, en eene meeting had plaats
groote zaal der Magdalenen-
waar ongeveer 5000 personen
zig waren.
iberale redenaars hebben geen
s verteld, maar zekere groepen
e toehoorders hebben hun ver-
dat zij de Kamerwerkstaking
richten.

De heer Hymans, leider der liberalen, heeft daarop uitgelegd dat de Kamerwerkstaking voor de tegenpartij onbehendig zou zijn en dat de liberale partij zou afgekeurd worden als zij dat moest doen,

Zoo hebben wij dan een staaltje van liberale eendracht te zien gekregen.

De H. Stoel en Italië.

Te Milanen werden twee merkwaardige redevoeringen uitgesproken, betreffende de Romeinsche kwestie, door den aartsbisschop van Udine en graaf Della Torre.

Deze redevoeringen maakten veel opheid en waar in werd verklaard, scheen slechts onder alle voorbehoude te mogen aangenomen worden. Niets immers bewees dat de aartsbisschop van Udine en de voorzitter der «Union Populaire» gesproken hadden in naam van den H. Stoel.

Uit de woorden, de redenaars kon men alleden dat de H. Stoel na een hardnekkig verzet van drij en veertig jaren, afstand deed van zijn aanspraken en rechten, op de geroofde kerkelijke Staten

Dat scheen moeilijk om aan te nemen.

Ook blijkt het nu uit een artikel van de «Osservatore Romano», officieus orgaan van den H. Stoel dat men zich wel moet wachten aan de voormelde redevoeringen een beteekenis te geven die zij geenszins hebben, evenmin als aan de alleeling welke sommige bladen er meenen te moeten uit maken.

De «Osservatore» zegt : «Wij zullen niet nalaten op het gepaste oogenblik de beteekenis en den zin in het klaar dagelicht te stellen van de redevoeringen van Mgr Rossi en graaf della Torre, uitgesproken in een vergadering, waarin en zich al dezen hadden begeven, die belang stellen in de kerkelijke en godsdienstige vraagstukken, dit met het doel die vraagstukken te bespreken en te bestudeeren, zonder daarom in het minst aan dezelve een oplossing te willen geven, of de gedachten te willen voornuitloopen van den H. Vader enkel en alleen bevoegd om over dezelve te oordeelen.»

Voorgaande wil geenszins zeggen, dat de «Osservatore Romano» de woorden door Mgr Rossi en graaf della Torre gesproken, afkeurt, doch de juiste beteekenis derzelve wordt hierdoor bepaald, in afwachting dat het orgaan van den H. Stoel nadere uitleggingen verstrekke en het juiste gedacht medeleele van den H. Vader.

BUITENLAND

Frankrijk

GRUWELIJK. — Een paar, in eene woning van den boulevard Richard Lenoir te Parijs, op eene kamer genuisvest, de 25 jarige Esperstine Chenest en 35-jarige Gabriel Chanut, daglooners, had bijna onvergebroken twist.

Gisteren avond kwam de man dronken thuis en kroop in zijn bed. Woedend liep de vrouw om petrool, begoot den man en het bed, en stak er het vuur aan. Chanut werd zoo gruwelijk verbrand dat hij stervend naar het gasthuis werd overgebracht. De plichtige is aangehouden.

— EEN TOE TE JUICHEN INITIATIEF. — In eene kleine gemeente (duizend zielen) in Normandie, Haye Malherke geraamd is een vereeniging gesticht tot onderlingen steun. Per gezin worden 2 frank in de kas gestort, welke, dank zij de bedragen van eenige eereleden, en eene gemeentelijke toelage, 710 frank rijk is. Dit bedrag is voldoende om jonge moeders eene hulp in de huishouding voor enkele uren per dag ter beschikking te stellen, zoodat deze rust kunnen houden gedurende twee weken na hare bevalling. Tevens wordt het noodige voor den kindskorf uit de vereenigingskas verstrekt. Een gebouwtje is gehuurd, waar dokters uit den omtrek gratis spreekuur houden voor de moeders met haar zuigelingen. Om dit bezoek aan de wakkeren, krijgt elke moeder telkens een tombolalot. Ook worden kleine premiën gegeven aan de moeders, die zelf haar kindje voeden. De dokters geven tevens gratis lessen in gezondheidsleer, waarbij krachtig propaganda wordt gemaakt voor onthouding van sterke dranken.

Drukwerken zijn bekostigd de gemeente, de gemeentesecretaris zorgt voor het schrijfwerk, zoodat onnoodige onkosten vermeden worden.

Men ziet het : een bescheiden poging welswaar, om aan den geest, die het Fransche volk uitroeit, het hoofd te bieden ; maar tevens eene poging, die van groot belang is, omdat zij voortkomt uit eigen initiatief.

Australië

VULKANISCHE UITBARSTING. — Het stoomschip «Pacifique» dat van de Nieuwe Hebriden te Noumea is aangekomen, meldt dat het Ambryeiland gedurende verscheidene dagen door vulkanische uitbarstingen is geteisterd. Zes nieuwe kraters zijn op 7 dezer ontstaan en de Minnieberg is ingestort. De bedrijvige zendelingen en de bewoners der naburige dorpen zijn in booten gevlucht. Een aantal dorpen is onder de lava bedolven. Onder de blanken zijn geen dooden, doch van de inboorlingen zijn waarschijnlijk velen omgekomen.

Het Fransche stoomschip heeft 500 menschen, meest grijsaards en kinderen, die door hun verwanten in den steek waren gelaten opgenomen.

Brandstof hebben een deel van het eiland Polyenesie, dat met asch is bedekt, verwoest.

Amerika.

DRAMA TE NEW-YORK. — Na de vertooning in eene cinematograaf, had een opzienbarend drama plaats. Korten tijd voor het einde kwam de 15jarige dochter van een rijk handelaar, Margaret Lima genaamd, daar aan den uitgang staan en scheen iemand te wachten. Plots een 18jarig jongeling, Mayer Simon, ziende buitenkomen, trad zij op hem toe en riep : «Eindelijk vindt ik u, wilt gij met mij trouwen ?»

De jongeling glimlachte en sprak eenige woorden, welke de getuigen van het tooneel niet begrepen, doch die het meisje tot bedaren schenen te brengen.

Doch eensklaps haalde deze een revolver te voorschijn en loste twee schoten op Simon Mayer, welke door den eersten kogel werd gedood, terwijl de tweede een twaalfjarig knaapje trof. Toen de moordenaars aangehouden werd, zegde zij : «Ik heb hem gedood, omdat hij met mij den spot dreef.»

Griekenland.

DE BULGAARSCHE KRIGSGEVANGENEN. — Door tusschenkomst van het Russisch gezantschap, heeft de Grieksche regeering het Bulgaarsch gouvernement verwittigd dat geen enkel door den krijgsraad van Salonika ter dood veroordeeld Bulgaar zal terechtgesteld worden.

Men is thans van oordeel dat er geen hinderpaal meer bestaat voor de herneming der diplomatische betrekkingen tusschen Griekenland en Bulgarie.

BINNENLAND.

— LUIK. — Te Sprimont is uit de steengroeve een blokgranniet losgemaakt, lang 14 meters, breed 8 en hoog 5 meters, dus hebbende den inhoud van 560 kubieke meters en een gewicht van 1.168 ton, of de volle lading van een flink zeeschip. Er zijn slechts 14 kil. poeier noodig geweest om dien blok los te maken.

— EEN KIND VAN 2 JAAR DOOR ZIJN VADER VERMOORD. — Men meldt uit Brussel het volgende gruwelstuk :

In de Fonsuybaan, te St-Gilles, woonde zekere L., een kleermaker, die drie kinderen had, een van 5 jaar, een van 5 maanden en een dochterken van 2 1/2 jaar.

Huiselijke twist, had zijne vrouw reeds vroeger eenige weken de echtelijke woning doen ontvluchten, en L., die laatstgenoemd kind niet verdragen kon, maakte het tot het voorwerp van voortdurende mishandelingen.

Zaterdag had hij het weer onbarmhartig geslagen. Eis om het kind te doen zwijgen had hij het de keel toegeknepen, zoo sterk dat het doodt onder zijne handen bleef

Zieende wat hij gedaan had ontvluchtte hij het huis, zijn oudste kind meenemende.

De moeder die het tooneel had bijgewoond, maakte enkel de zaak bekend, doordien zij eenen gebuur vroeg om het overlijden van haar dochterke te gaan aangeven.

Zij werd aangehouden en ondervraagd. Toen ging men op zoek naar den man die, volgens bericht wordt, naar Namen was getrokken om daar zijn zoontje aan bloedverwanten toe te vertrouwen.

Een aanhoudingsmandaat werd tegen hem afgeleverd, en Zondagavond ten 10 ure werd hij aangehouden door de politie die hem in zijne woning afwachtte en de lamp had aangestoken, om te doen gelooven dat zijne vrouw thuis was.

Hij had iad rdard het oudste zoontje naar Namen gebracht en het bij eenen herbergier geplaatst.

L. zou heden voor den onderzoeksrechter verschijnen.

(*Nadere bijzonderheden.*)

Vrouw Lefebre werd tot zeer laat in den avond, door de magistraten ondervraagd. Intusschen was de politie van Sint Gillis en van Brussel op zoek naar den dader.

De agent der opsporingsbrigade Benoist, overtuigd dat hij terug zoude komen naar de plaats der misdaad, had zich op de Fonsuyaan opgewacht gesteld. Rond 10 1/2 uur kwam Lefebvre daar inderdaad aangestelt

Dadelijk werd hij bijgekomen gezet

— ONRUSTBARENDE VERDWIJNING VAN EEN APOTHEKER. — De Collignonplaats te Schaarbeek is in ontroering gebracht door het onverklaarbaar verdwijnen van apotheker L. Plateau, 45 jaar oud, die sinds vijftien jaar aldaar gevestigd is.

Heer Plateau was jongman en deed er zijne zaken zonder andere hulp dan van eene meid. Maandag acht dagen is hij 's morgens aangegaan zooeven gd om eene boodschap te gaan doen. Hij zou aanstonds terug zijn. Sinds heeft men niets meer over hem vernomen.

Men vreest een drama.

— ONGEWENSCHTE GASTEN. — De gemiddelde bevolking van de bedelaarsgestichten en toevluchtshuizen voor inwonen, te Hoogstraeten, Merxplas en Wortel, overtreft het reusachtige cijfer van 7.000. Over tien jaar was dit slechts 5.500. De bevolking der verbeteringshuizen te Ruysselede, Moll, Ypr, St-Hubert Namen en Gent, is verminderd : in 1900 waren er 2.241 opgesloten, tegen 2065 in 1910. In de groote gevangenhuizen van Gent en Leuven is er eene lichte vermindering aan te stippen : 753 gevangenen in 1900, tegen 749 in 1910. In de 28 kleine gevangenhuizen, welke in [illegible] zijn, telt men gemiddeld 3.633 opgesloten voor het jaar 1910, terwijl er tien jaar vroeger maar 3.312 waren. Het leger der ongewenschte gasten van alle soort, die door de belastingbetalers in het belang hunner eigen veiligheid, die dronkenheden en schuldbaten moeten bewaard worden, telt voor heel België 11.000 eenheden, wat nogal een gewichtig cijfer is voor een klein land als 't onze. Dat lekker goedje kost jedr jaar aan de belastingbetalers de kleinigheid van 11 miljoen, in ronde cijfers, waarvan 6.600.000 fr. voor de bedelaarsgestichten, toevluchtshuizen, verbeteringshuizen, enz., en 4 miljoen voor de eenige [illegible] van gevangenhuizen. Wil te verstaan zijn in dezen [illegible] dat begrip in de gestichten [illegible] alleen aard, en die het een [illegible] anderen geet 11 miljoen fr[illegible]